ODAP
Dünyayı Okumak İçin...

ODAP AKADEMİ 6. GÜVENLİK OKULU ÇALIŞMALARI EĞİTİMİ SONUÇ RAPORU

21-22-23-24-25 EKİM 2026

ULUSLARARASI MÜCADELEDE GÜNCELİ OKUMAK: SAVAŞIN GERİ DÖNÜŞÜ

www.odap.org

ODAPistanbul

odapistanbul

odapenglish

ODAP AKADEMİ 6. GÜVENLİK ÇALIŞMALARI EĞİTİMİ SONUÇ RAPORU

21-22-23-24-25 EKİM 2026

Uluslararası Mücadelede Günceli Okumak: Savaşın Geri Dönüşü

www.odap.org
odapistanbul
ODAPistanbul
odapenglish

ODAP
Dünyayı Okumak İçin...

ÖN SÖZ

ODAP Akademi; eğitim, seminer ve farklı akademik programlar aracılığıyla bilgi paylaşımını yaygınlaştırmayı, güncel meseleler hakkında toplumsal farkındalığın gelişmesine katkı sunmayı ve özellikle gençlerin akademik ve entelektüel birikimlerini desteklemeyi önemsemektedir. Farklı alanlarda uzman isimlerle katılımcıları bir araya getiren Akademi, nitelikli bilginin daha geniş kesimlere ulaşabileceği ve güncel gelişmelerin farklı perspektiflerden tartışılabileceği bir etkileşim alanı oluşturmaktadır.

Bu çalışmaların önemli bir parçasını oluşturan Güvenlik Okulu, 2023 yılından bu yana yılda iki kez düzenlenmektedir. Bu yıl altıncısı gerçekleştirilen Güvenlik Okulu, "Uluslararası Mücadelede Günceli Okumak: Savaşın Geri Dönüşü" başlığıyla düzenlenmiş; akademisyenleri, diplomatları, uzmanları ve katılımcıları bir araya getirmiştir. Program boyunca ortaya konulan değerlendirmeler ve gerçekleştirilen tartışmalar, elinizde bulunan bu rapor aracılığıyla bir araya getirilerek kalıcı bir akademik çıktıya dönüştürülmüştür.

Güvenlik Okulu'nda bilgi ve tecrübelerini katılımcılarımızla paylaşan (E) Büyükelçi Uluç Özülker, Prof. Dr. Hasan Köni, Doç. Dr. Emre Çıtak, Doç. Dr. Gökçen Çatlı, (E) Başkonsolos Gülru Gezer, Dr. Özlem Tuğçe Keleş, Prof. Dr. Ragıp Kutay Karaca, Dr. Ufuk Necat Taşçı, Prof. Dr. Fahri Erenel, Prof. Dr. Mehmet Emin Erendor, Doç. Dr. Gökhan Albayrak, Prof. Dr. Aygün Attar ve Prof. Dr. Oğuzhan Bilgin'e değerli katkıları için teşekkürlerimi sunuyorum.

Aynı şekilde programımıza ilgi gösteren ve tartışmalara katkılarıyla bu süreci zenginleştiren tüm katılımcılarımıza; programın hazırlık, yürütme ve raporlama süreçlerinde özveriyle çalışan ODAP Akademi ekibine teşekkür ediyorum. ODAP Akademi'nin nitelikli bilgi paylaşımını yaygınlaştırmaya, toplumsal farkındalığı güçlendirmeye ve farklı kesimlerin akademik ve entelektüel gelişimine katkı sunan çalışmalarını sürdürmesini; bu raporun da yeni okumalar ve tartışmalar için faydalı bir kaynak olmasını temenni ediyorum.

Dr.Ali SEMİN
ODAP Merkezi Kurucu Direktörü

ODAP
Dünyayı Okumak İçin...

ODAP Akademi Hakkında

ODAP Akademi, ODAP Merkezi bünyesinde eğitim ve akademik faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla oluşturulan bir yapıdır. Eğitim, seminer ve tematik programlar aracılığıyla farklı alanlarda bilgi ve deneyim paylaşımına imkân sağlayan ODAP Akademi; akademisyen, diplomat, uzman ve araştırmacıları katılımcılarla bir araya getirmektedir. Gerçekleştirdiği çalışmalarla güncel meselelerin farklı perspektiflerden ele alınmasına, nitelikli bilginin daha geniş kesimlere ulaştırılmasına ve kamuoyunda bilgi ve farkındalık düzeyinin geliştirilmesine katkı sunmayı hedeflemektedir.

ODAP Akademi'nin Amacı

ODAP Akademi'nin temel amacı, farklı alanlarda nitelikli ve güvenilir bilgiye erişimi desteklemek, toplumsal farkındalığın gelişmesine katkı sunmak ve katılımcıların bilgi düzeylerini artırabilecekleri bir öğrenme ortamı sağlamaktır. Bu doğrultuda düzenlenen eğitim, seminer ve akademik programlarla; gençlerin yanı sıra ele alınan alanlara ilgi duyan, bilgi ve birikimini geliştirmek isteyen herkesin alanında yetkin akademisyen, diplomat, uzman ve araştırmacıların bilgi ve tecrübelerinden yararlanmasına imkân sağlanması amaçlanmaktadır.

ODAP Akademi, güncel gelişmelerin farklı bakış açılarıyla değerlendirilmesini teşvik ederken katılımcıların araştırma, sorgulama ve analiz becerilerinin gelişmesine de katkı sunmayı hedeflemektedir. Böylece akademik bilginin daha geniş kesimlerle buluşturulması ve kamuoyunda bilinç ve farkındalığın güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

ODAP Akademi'nin Kapsamı

ODAP Akademi'nin faaliyet alanı, farklı disiplinlerden beslenen eğitim, seminer, özel oturum ve tematik programlardan oluşmaktadır. Söz konusu faaliyetler, ele alınan konuların güncel gelişmeler ve farklı uzmanlık alanlarının sunduğu perspektifler doğrultusunda değerlendirilmesine olanak tanırken, katılımcıların ilgili alanlardaki bilgi birikimlerini derinleştirmelerine de katkı sağlamaktadır.

Bu çerçevede, 2023 yılından itibaren yılda iki kez düzenlenen Güvenlik Okulu, ODAP Akademi'nin süreklilik kazanan çalışmalarından birini oluşturmaktadır. Güvenlik, uluslararası ilişkiler, dış politika ve strateji ekseninde şekillenen programın altıncısı, "Uluslararası Mücadelede Günceli Okumak: Savaşın Geri Dönüşü" başlığıyla gerçekleştirilmiştir. Akademisyen, diplomat ve uzmanların katkılarıyla yürütülen program, güncel güvenlik tartışmalarının farklı yaklaşımlar ve deneyimler çerçevesinde ele alınmasına imkân sağlayan çok yönlü bir içerik sunmaktadır.

ODAP
Dünyayı Okumak İçin...

PROGRAM

ODAP
Dünyayı Okumak İçin...

ODAP AKADEMİ
6. GÜVENLİK OKULU
Program Akışı

1. GÜN

21 Ekim 2026, Çarşamba

19.00-19.10

Dr. Ali Semin
ODAP Merkezi Kurucu Direktörü

"ODAP Akademi 6. Güvenlik Okulu Açılış Konuşması"

19.10-20.15

Doç. Dr. Emre Çıtak
Hitit Üniversitesi Öğretim Üyesi

"Eski Çağlardan Günümüze Savaş: Bir Dönüşüm Hikayesi"

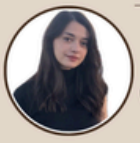
Moderatör:
SILA AKGÜL
ODAP Merkezi Araştırma Asistanı

20.30-21.45

(E) Büyükelçi Uluç Özülker
ODAP Merkezi Akademi Danışma Kurulu Üyesi

"İran ve ABD-İsrail Savaşı "

Moderatör:
SILA AKGÜL
ODAP Merkezi Araştırma Asistanı

PROGRAM

ODAP
Dünyayı Okumak İçin...

ODAP AKADEMİ
6. GÜVENLİK OKULU
Program Akışı

2. GÜN

22 Ekim 2026, Perşembe

19.00-20.15

Doç. Dr. Gökçen Çatlı
ODAP Merkezi Akademi
Danışma Kurulu Üyesi

"Savaş ve Uluslararası Göç:
Suriye Örneği Üzerinden
Değerlendirme"

Moderatör:
ESMA OKUTAN
ODAP Merkezi Araştırma Asistanı

20.30-21.45

Prof. Dr. Ragıp Kutay Karaca
İstanbul Aydın Üniversitesi
Rektör Yardımcısı

"Çin-ABD Rekabetide
Ekonomik Savaş ve
Uluslararası Sisteme Etkisi"

Moderatör:
ESMA OKUTAN
ODAP Merkezi Araştırma Asistanı

PROGRAM

ODAP
Dünyayı Okumak İçin...

ODAP AKADEMİ
6. GÜVENLİK OKULU
Program Akışı

3. GÜN

23 Ekim 2026, Cuma

19.00-20.15

Dr. Özlem Tuğçe Keleş
İstanbul Gelişim Üniversitesi
Dekan Yardımcısı

"Savaş ve Medya:
Dezenformasyonla Mücadele"

Moderatör:
İREM DAĞLI
ODAP Merkezi Araştırma Asistanı

20.30-21.45

Dr. Ufuk Necat Taşçı
Çanakkale 18 Mart
Üniversitesi Öğretim Üyesi

"Orta Doğu'nun Yeni Güvenlik
Denklemi: Mekke Savunma
İttifakı Örneği"

Moderatör:
İREM DAĞLI
ODAP Merkezi Araştırma Asistanı

PROGRAM

ODAP
Dünyayı Okumak İçin...

ODAP AKADEMİ
6. GÜVENLİK OKULU
Program Akışı

4. GÜN

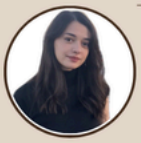
24 Ekim 2026, Cumartesi

10.30-11.45

Prof. Dr. Hasan Köni
İstanbul Kültür Üniversitesi
Öğretim Üyesi

"Rusya-Ukrayna Savaşı'nın Uluslararası Sisteme Etkileri"

Moderatör:
SILA AKGÜL
ODAP Merkezi Araştırma Asistanı

12.00-13.15

Doç. Dr. Gökhan Albayrak
Kırklareli Üniversitesi
Öğretim Üyesi

"Savaş Kavramı ve Uluslararası Hukuk"

Moderatör:
SILA AKGÜL
ODAP Merkezi Araştırma Asistanı

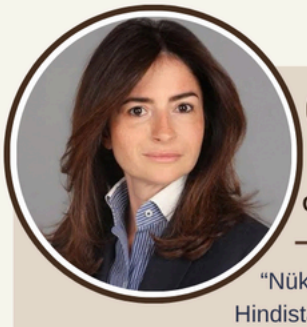
14.00-15.15

Dr. Ali Semin
ODAP Merkezi Kurucu
Direktörü

"Suriye ve Irak'ta Devlet Dışı Silahlı Örgütlerin Entegrasyonu"

Moderatör:
İREM DAĞLI
ODAP Merkezi Araştırma Asistanı

15.30-16.45

(E) Başkonsolos
Gülru Gezer

"Nükleer Savaş Potansiyeli: Hindistan-Pakistan"

Moderatör:
İREM DAĞLI
ODAP Merkezi Araştırma Asistanı

PROGRAM

ODAP
Dünyayı Okumak İçin...

ODAP AKADEMİ
6. GÜVENLİK OKULU
Program Akışı

5. GÜN

25 Ekim 2026, Pazar

11.00-12.15

Prof. Dr.
Mehmet Emin Erendor
Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Öğretim Üyesi

"Siber Savaş: Uluslararası Mücadelenin Yeni Yüzü"

Moderatör:
ESMA OKUTAN
ODAP Merkezi Araştırma Asistanı

12.30-13.45

Doç. Dr. Emre Çıtak
Hitit Üniversitesi Öğretim Üyesi

"Savaşın Sessiz Mimarı: İstihbarat"

Moderatör:
NECATİ SAMET KAYA
ODAP Merkezi Araştırma Asistanı

14.00-15.15

Prof. Dr. Fahri Erenel
(E) Tuğgeneral-İstinye Üniversitesi Öğretim Üyesi

"Savunma Sanayi Gelişmeleri ve Savaşın Dizaynı"

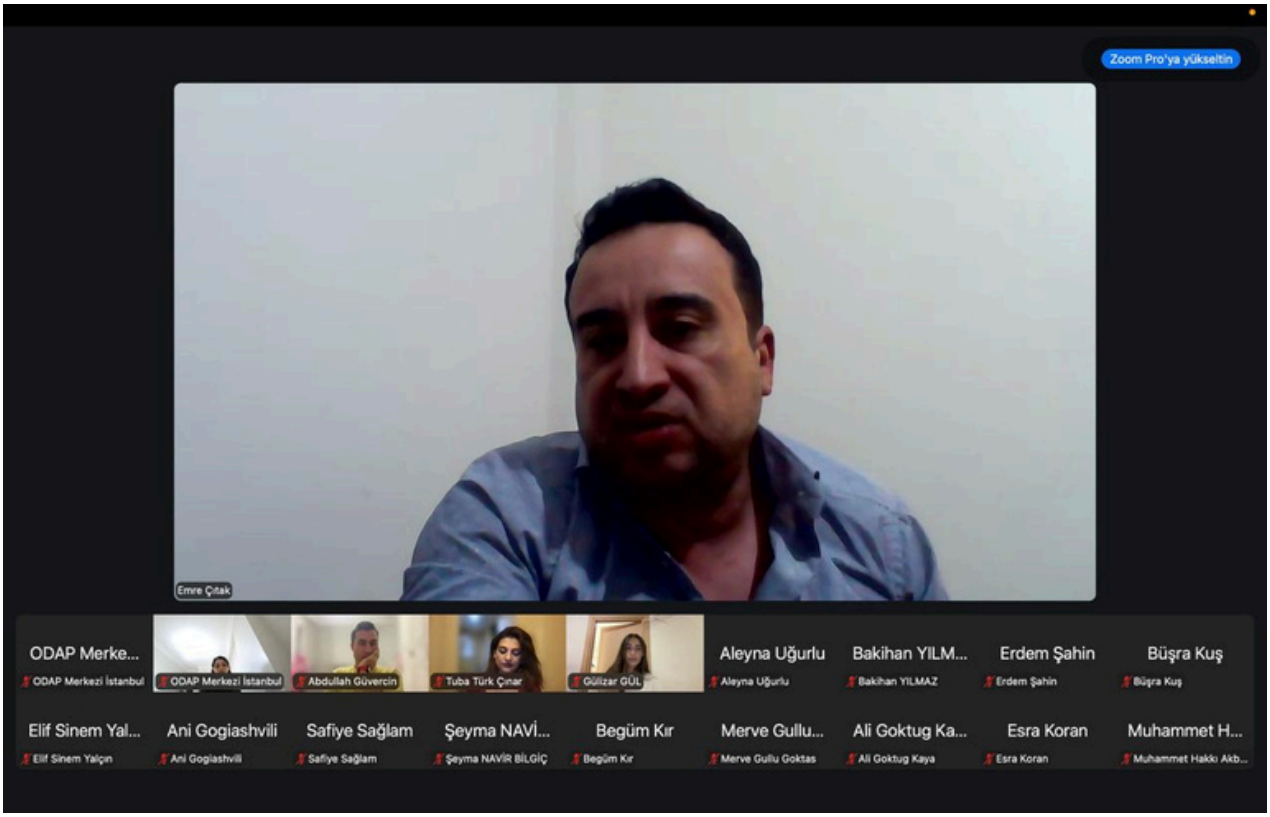

Moderatör:
ESMA OKUTAN
ODAP Merkezi Araştırma Asistanı

PROGRAM

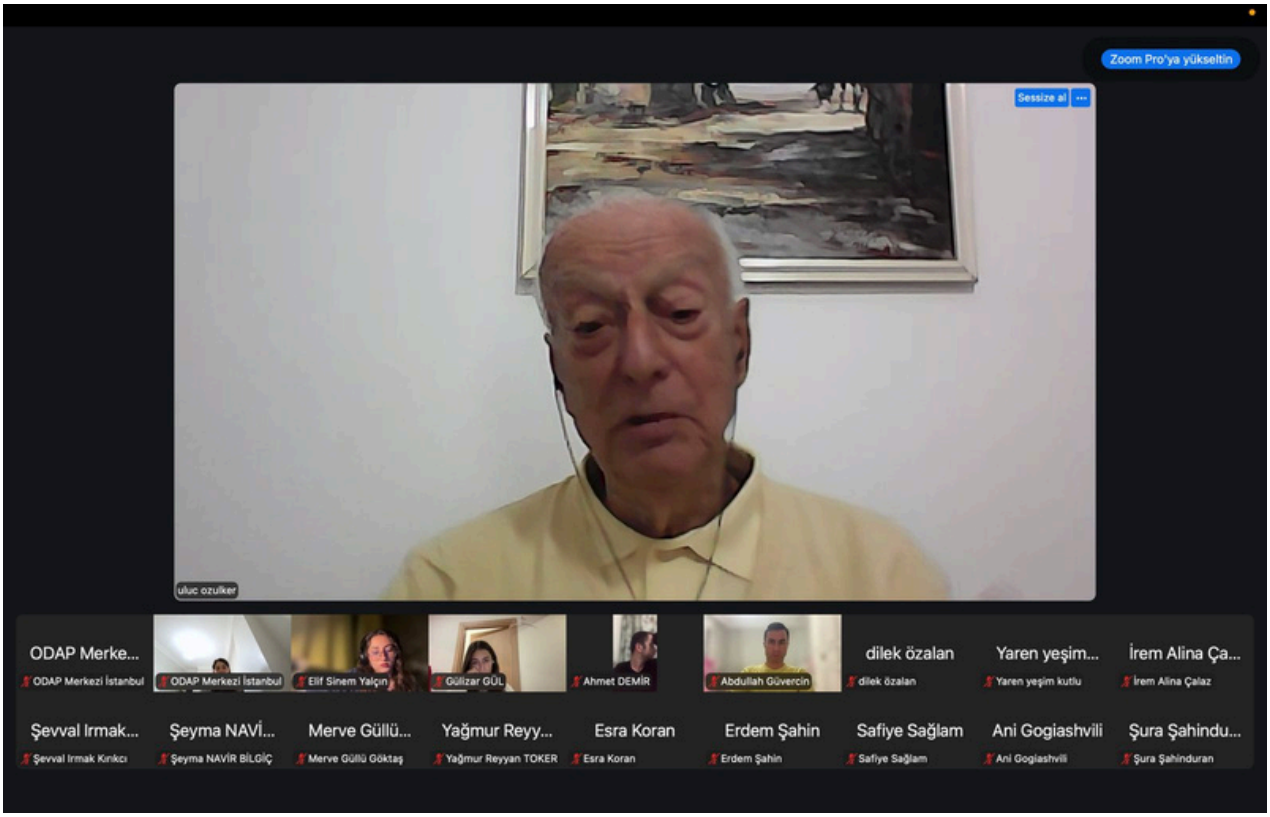
***Program beş (5) güne yayılmış şekilde gerçekleştirilmiştir. Toplam on dört (14) uzman konuşmacının katkı sunduğu programda, her oturumun ardından soru-cevap ve değerlendirme bölümleri düzenlenmiştir.Programın son gününde ise normal oturumların tamamlanmasının ardından ODAP Merkezi Özel Oturumu gerçekleştirilmiştir. "Savaşların Gölgesinde Türk Dünyasının Geleceği" başlıklı oturumda Dr. Ali Semin, Prof. Dr. Aygün Attar ve Prof. Dr. Oğuzhan Bilgin değerlendirmelerini katılımcılarla paylaşmıştır.**

Eski Çağlardan Günümüze Savaş: Bir Dönüşüm Hikayesi

Doç. Dr. Emre Çıtak | Hitit Üniversitesi Öğretim Üyesi

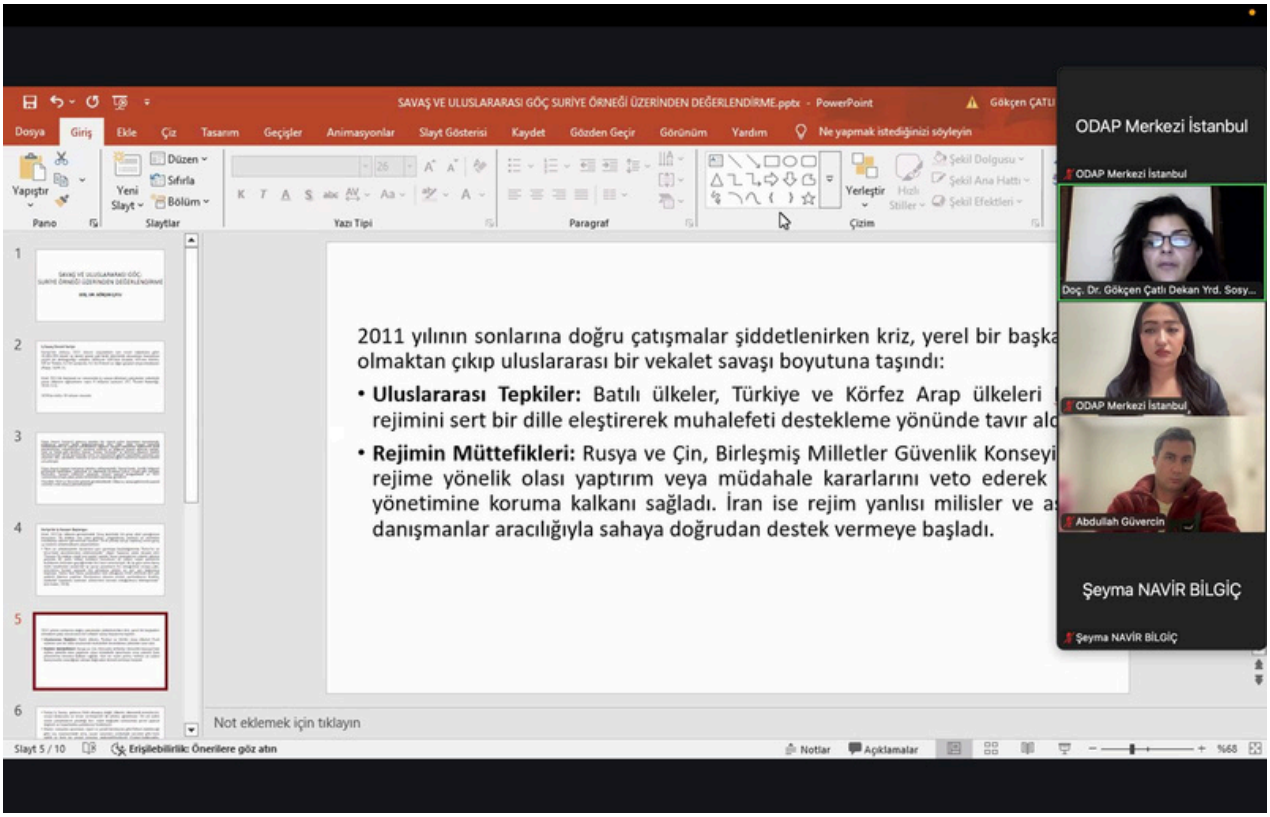
Doç. Dr. Emre Çıtak, savaş olgusunu tarihsel süreklilik ve dönüşüm ekseninde ele alarak savaşın özünün tarih boyunca büyük ölçüde değişmediğini, ancak uygulanış biçimlerinin ve araçlarının sürekli evrildiğini vurgulamıştır. Eğitimin temel eksenini, savaşın yalnızca askerî bir faaliyet değil, siyasi hedeflere ulaşmak için kullanılan bir araç olduğu düşüncesi oluşturmuştur. Çıtak, savaşların arkasındaki temel amacın rakibe kendi iradesini kabul ettirmek olduğunu belirtirken, tarih boyunca değişenin savaşın doğası değil; kullanılan teknolojiler, aktörler ve mücadele yöntemleri olduğunu ifade etmiştir. Özellikle Soğuk Savaş sonrası dönemde iç savaşlar, vekâlet savaşları, hibrit savaş yöntemleri, siber saldırılar ve bilgi operasyonlarının öne çıktığına dikkat çekmiş; Rusya-Ukrayna Savaşı üzerinden insansız sistemler, yapay zekâ destekli teknolojiler ve elektronik harp uygulamalarının günümüz savaş alanlarını nasıl dönüştürdüğünü açıklamıştır. Bununla birlikte teknolojik gelişmelerin savaşın özünü değiştirmediğini, yalnızca savaşın karakterini yeniden şekillendirdiğini savunmuş; günümüzde güvenlik rekabetinin kara, deniz ve hava sahasının ötesine geçerek siber uzay ve uzay alanlarına da taşındığını vurgulamıştır. Eğitimin temel mesajı, insanlık tarihinde savaşın güç, güvenlik ve çıkar mücadelelerinin bir yansıması olarak varlığını sürdürdüğü, değişen koşullara rağmen siyasi amaç ve irade mücadelesinin savaşın merkezindeki yerini koruduğu yönündedir.

İran ve ABD-İsrail Savaşı

(E) Büyükelçi Uluç Özülker | ODAP Merkezi Akademi Danışma Kurulu Üyesi

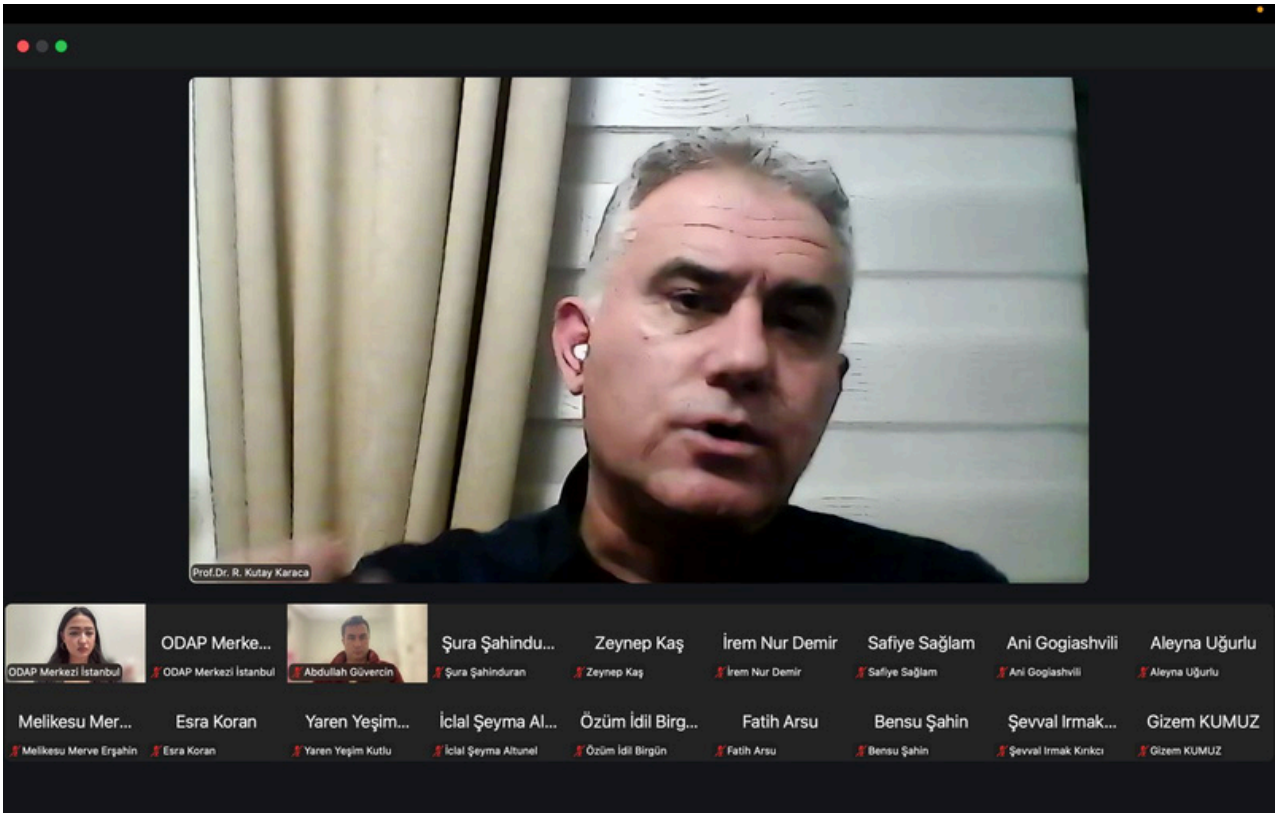
(E) Büyükelçi Uluç Özülker, Orta Doğu'daki güncel krizleri tarihsel ve jeopolitik bir çerçevede değerlendirerek bölgede yaşanan gelişmelerin yalnızca güncel siyasi anlaşmazlıklarla açıklanamayacağını, kökenlerinin Osmanlı sonrası dönemde şekillenen bölgesel düzene ve büyük güç rekabetine dayandığını ifade etmiştir. Konuşmasının temel eksenini, uluslararası sistemde değişen güç dengeleri ve bunun Orta Doğu üzerindeki etkileri oluşturmuştur. Özülker, bölgedeki aktörlerin güvenlik politikalarının yanı sıra nüfuz alanlarını genişletme arayışlarının da çatışmaları derinleştirdiğini vurgulamış; enerji kaynakları, jeostratejik konum ve küresel güç mücadelelerinin krizlerin sürekliliğinde önemli rol oynadığını belirtmiştir. Ayrıca uluslararası kuruluşların, özellikle Birleşmiş Milletler'in, çatışmaları önleme ve çözme kapasitesinin giderek zayıfladığını, uluslararası sistemin daha kırılgan ve öngörülemez bir yapıya sürüklendiğini dile getirmiştir. Bu durumun kontrol altına alınamaması hâlinde bölgesel krizlerin küresel güçleri de içine çeken daha geniş çaplı bir çatışma ortamına dönüşebileceğini ve uzun vadede üçüncü bir dünya savaşı riskini beraberinde getirebileceğini ifade etmiştir. Türkiye'nin jeopolitik konumu ve artan savunma kapasitesiyle önemli bir denge unsuru olduğuna dikkat çeken Özülker, kalıcı çözümün askerî yöntemlerden ziyade etkin diplomasi, stratejik öngörü ve bölgesel istikrarın güçlendirilmesiyle mümkün olacağını savunmuştur.

Savaş ve Uluslararası Göç: Suriye Örneği Üzerinden Değerlendirme

Doç. Dr. Gökçen Çatlı | ODAP Merkezi Akademi Danışma Kurulu Üyesi

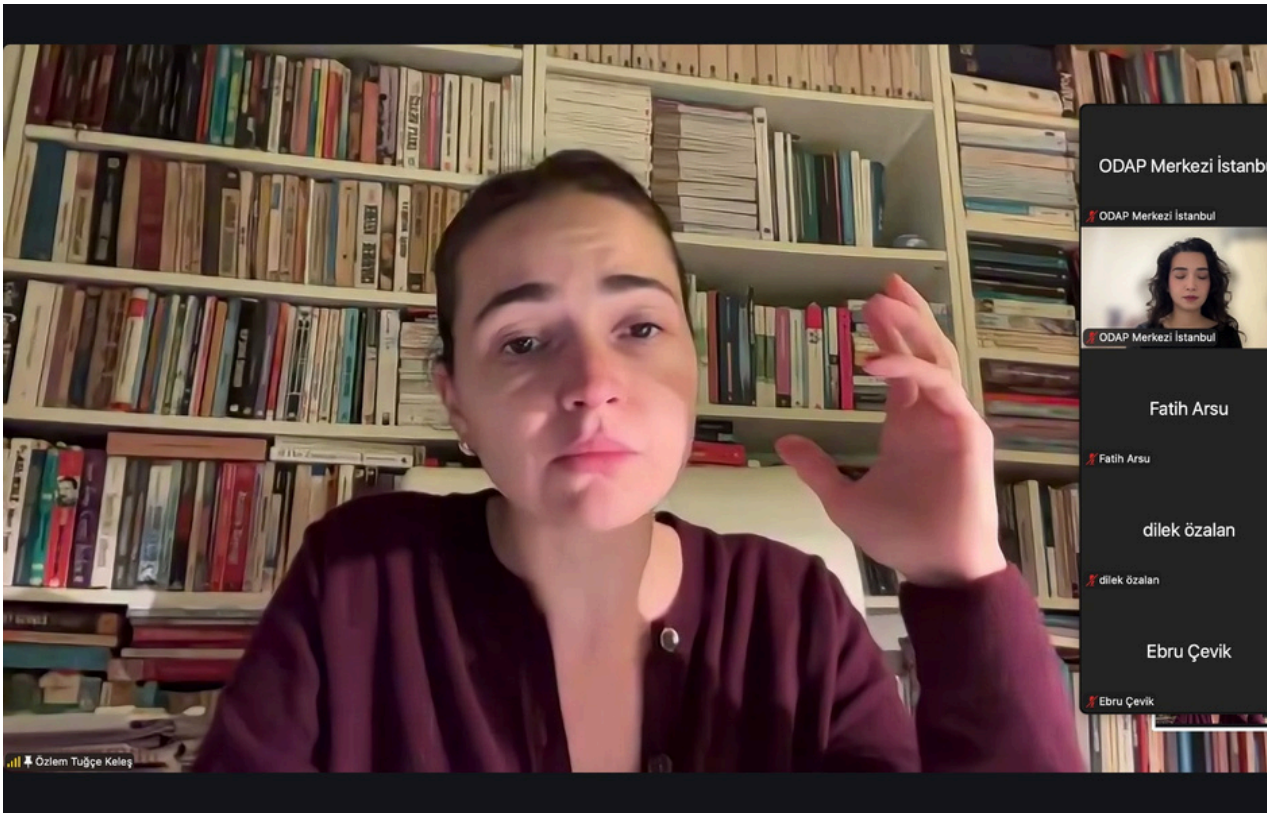
Doç. Dr. Gökçen Çatlı, Suriye İç Savaşı'nı savaş ve uluslararası göç ilişkisi çerçevesinde ele alarak çatışmanın ortaya çıkış nedenlerini, süreç içerisinde nasıl derinleştiğini ve bölgesel sonuçlarını değerlendirmiştir. Konuşmasında özellikle savaş öncesi dönemde toplumsal hareketliliklerin ve öğrenci hareketlerinin siyasi süreçler üzerindeki etkisine dikkat çeken Çatlı, iç savaşın zamanla milyonlarca insanı etkileyen büyük bir insani krize dönüştüğünü vurgulamıştır. Eğitimin temel eksenini, savaşın yarattığı zorunlu göç hareketlerinin Türkiye-Suriye ilişkilerine etkisi oluşturmuştur. Bu kapsamda Türkiye'ye yönelen Suriyeli göçmen nüfusun en yoğun olarak hangi şehirlerde toplandığı ele alınmış; göçün iş gücü piyasası, ekonomik faaliyetler ve kültürel çeşitlilik açısından bazı fırsatlar yaratırken, sosyal uyum, kamu hizmetleri, kentleşme ve demografik yapı üzerinde önemli baskılar oluşturduğu belirtilmiştir. Ayrıca göç olgusunun iki ülke arasındaki siyasi ve toplumsal ilişkileri yeniden şekillendirdiği, Türkiye'nin Suriye krizinin en önemli aktörlerinden biri hâline geldiği ifade edilmiştir. Çatlı, savaş sonrası dönemde Suriye'nin siyasi istikrar, ekonomik toparlanma ve toplumsal yeniden inşa hedeflerine ulaşmakta başarılı olamadığını vurgulayarak, ülkenin hâlen savaşın çok boyutlu etkileriyle mücadele ettiğini ve bu nedenle savaş sonrası sürecin başarılı bir yeniden yapılanma örneği olarak değerlendirilemeyeceğini belirtmiştir.

Çin-ABD Rekabetinde Ekonomik Savaş ve Uluslararası Sisteme Etkileri

Prof. Dr. Ragıp Kutay Karaca | İstanbul Aydın Üniversitesi Rektör Yardımcısı

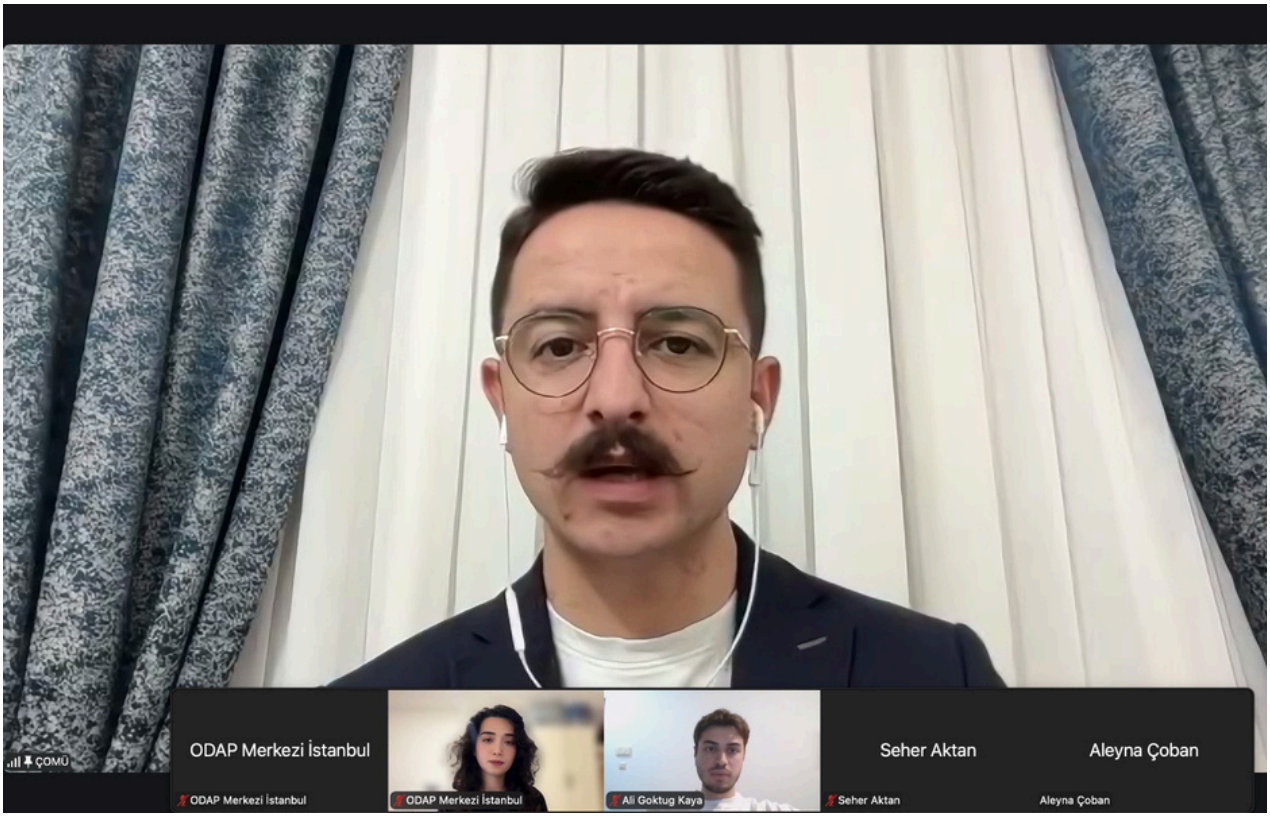
Prof. Dr. Ragıp Kutay Karaca, Çin ile ABD arasındaki rekabeti küresel güç dengelerinin dönüşümü bağlamında ele alarak uluslararası sistemde yaşanan yapısal değişimleri değerlendirmiştir. Konuşmasının temel eksenini, Soğuk Savaş sonrasında ortaya çıkan ABD merkezli düzenin Çin'in ekonomik yükselişiyle birlikte yeni bir sınamayla karşı karşıya kalması oluşturmuştur. Karaca, Çin'in Deng Xiaoping döneminde benimsediği ekonomik dönüşüm modeli sayesinde küresel üretim ve ticaret ağlarının merkezlerinden biri hâline geldiğini, düşük üretim maliyetleri ve stratejik yatırımlar yoluyla dünya ekonomisinde belirleyici bir konum kazandığını vurgulamıştır. Günümüzde yaşanan rekabetin yalnızca ticaret alanında değil, teknoloji, yenilikçilik, tedarik zincirleri ve küresel ekonomik nüfuz üzerinden şekillenen çok boyutlu bir mücadele olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca Çin'in Afrika'daki ekonomik varlığını yeni bir nüfuz ve bağımlılık ilişkisi çerçevesinde değerlendirerek bunun modern dönemin farklı bir emperyalizm biçimi olarak yorumlanabileceğini belirtmiştir. Uluslararası sistemde ortak normların ve kurumsal mekanizmaların zayıfladığını, Birleşmiş Milletler başta olmak üzere uluslararası örgütlerin etkisinin azaldığını vurgulayan Karaca, bu durumun küresel belirsizliği artırdığını ve büyük güçler arasındaki rekabetin ilerleyen süreçte daha kapsamlı uluslararası krizlere ve çatışma risklerine zemin hazırlayabileceğini ifade etmiştir.

Savaş ve Medya: Dezenformasyonla Mücadele

Dr. Özlem Tuğçe Keleş | İstanbul Gelişim Üniversitesi Dekan Yardımcısı

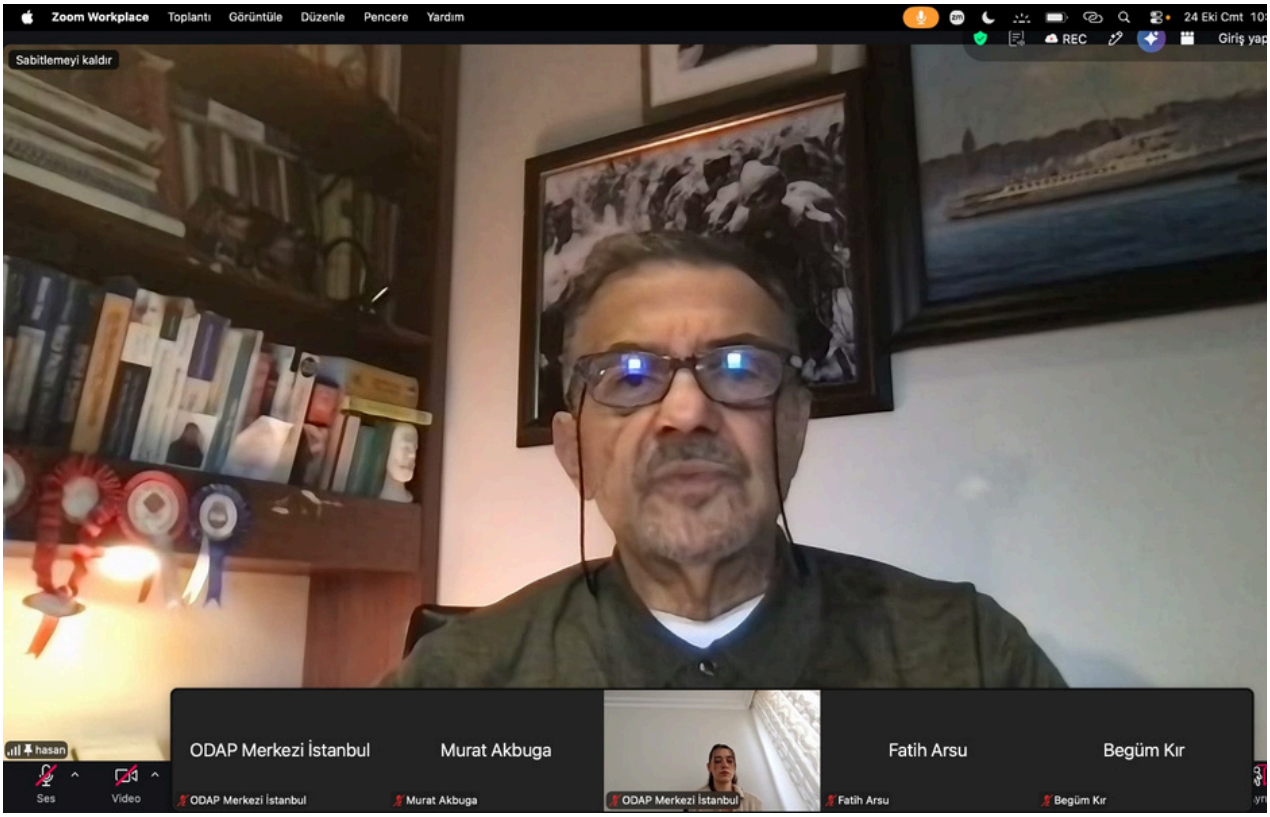
Dr. Özlem Tuğçe Keleş, savaş ve medya ilişkisini günümüz çatışmalarının değişen yapısı çerçevesinde ele alarak bilginin ve algı yönetiminin modern savaşların en önemli unsurlarından biri hâline geldiğini vurgulamıştır. Konuşmasının temel eksenini dezenformasyonun toplumlar, karar alıcılar ve uluslararası kamuoyu üzerindeki etkileri oluşturmuştur. Keleş, dezenformasyonu propagandadan ayırarak yanlış veya yanıltıcı bilgilerin kasıtlı ve sistematik biçimde dolaşıma sokulması olarak tanımlamış; özellikle dijital medya platformları ve sosyal medya algoritmalarının bireyleri belirli içeriklerle karşı karşıya bırakarak yankı odaları oluşturabildiğini ifade etmiştir. Manipüle edilmiş görüntüler, bağlamından koparılmış içerikler, koordineli bilgi kampanyaları ve yapay zekâ destekli içeriklerin dezenformasyonun başlıca araçları hâline geldiğini belirten Keleş, modern savaşların yalnızca askerî alanda değil, bilgi ve algı alanında da yürütüldüğünü vurgulamıştır. Dezenformasyonun korku, belirsizlik ve toplumsal kutuplaşmadan beslendiğini ifade eden Keleş, bilgi güvenliği, medya okuryazarlığı ve eleştirel düşünme becerilerinin hem ulusal güvenlik hem de demokratik toplumların dayanıklılığı açısından giderek daha stratejik bir önem kazandığını belirtmiş; günümüzde savaşların sonucunu belirleyen unsurlardan birinin de kamuoyunu etkileme ve algıları yönlendirme kapasitesi olduğunu savunmuştur.

Orta Doğu'nun Yeni Güvenlik Denklemi: Mekke Savunma İttifakı Örneği

Dr. Ufuk Necat Taşçı | Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Öğretim Üyesi

Dr. Ufuk Necat Taşçı, Orta Doğu'da değişen güç dengelerini ve Türkiye'nin bölgesel konumunu küresel jeopolitik dönüşümler çerçevesinde değerlendirmiştir. Konuşmasının temel eksenini, ABD'nin stratejik önceliklerini Asya-Pasifik bölgesine kaydırmasıyla Orta Doğu'da oluşan güç boşluğu ve bu boşluğun bölgesel aktörler tarafından nasıl doldurulabileceği oluşturmuştur. Taşçı, Türkiye, Suudi Arabistan ve Pakistan arasında şekillenebilecek iş birliği arayışlarını bölgenin kendi dinamiklerine dayanan alternatif bir düzen arayışı olarak ele almış; Türkiye'nin savunma sanayisindeki gelişimi, diplomatik kapasitesi ve Suriye ile Libya'daki etkinliği sayesinde bu süreçte önemli bir rol üstlenebileceğini vurgulamıştır. Ayrıca enerji güvenliği, alternatif enerji kaynakları, Doğu Akdeniz ve küresel ticaret yolları gibi stratejik unsurların yeni bölgesel denklemin merkezinde yer aldığını belirtmiştir. Bölgesel sahiplenmenin ve yerel aktörler arasındaki iş birliğinin önemine dikkat çeken Taşçı, Türkiye'nin dış politikasını mezhepsel ve siyasi çatışmaları dengeleyerek istikrar üretmeye yönelik bir yaklaşım olarak değerlendirmiş; ortaya çıkan yeni jeopolitik ortamın yalnızca Orta Doğu'yu değil, Afrika'dan küresel ticaret hatlarına kadar uzanan geniş bir coğrafyayı etkileyebilecek sonuçlar doğurabileceğini ifade etmiştir.

Rusya-Ukrayna Savaşı'nın Uluslararası Sisteme Etkileri

Prof. Dr. Hasan Köni | İstanbul Kültür Üniversitesi Öğretim Üyesi

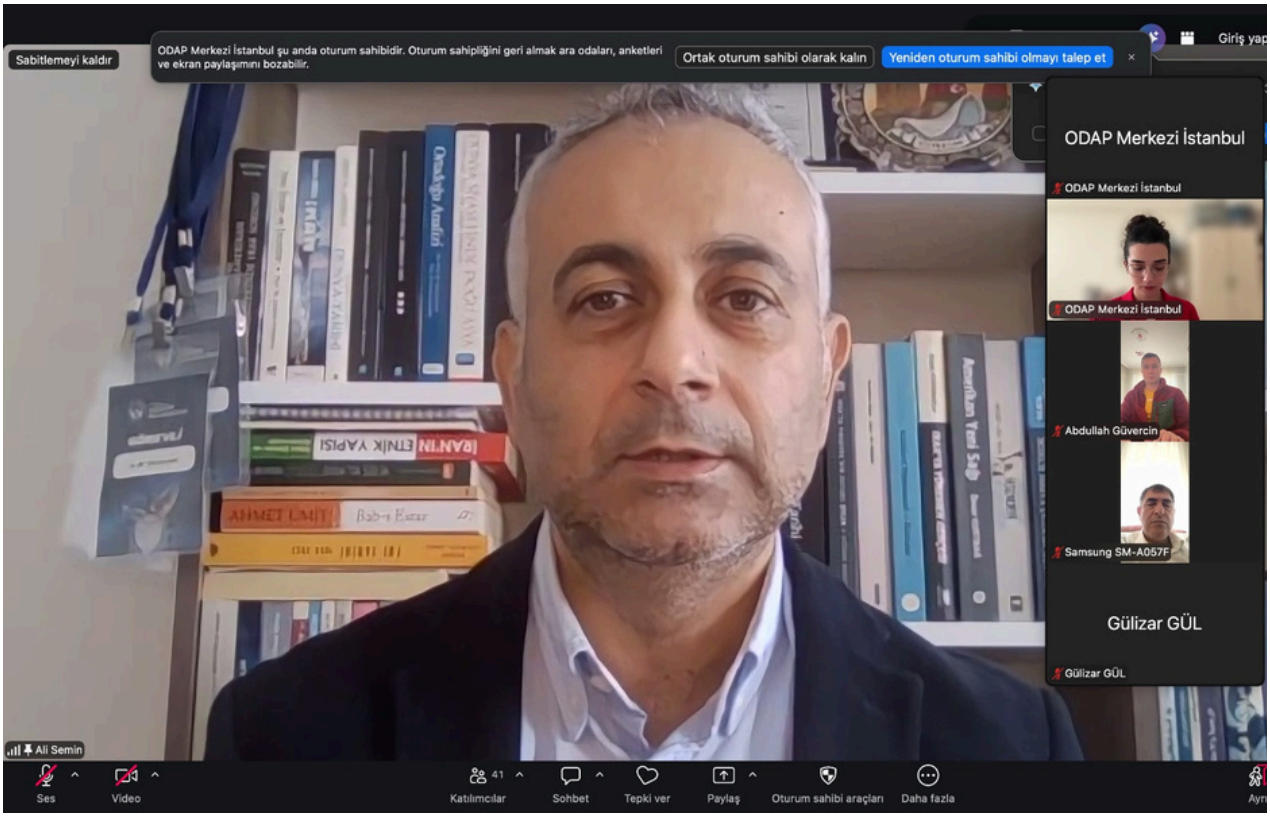
Prof. Dr. Hasan Köni, Rusya-Ukrayna Savaşı'nı uluslararası sistemde meydana gelen güç dönüşümlerinin bir yansıması olarak değerlendirerek savaşın siyasi, ekonomik ve güvenlik boyutlarına dikkat çekmiştir. Konuşmasının temel eksenini, savaşın uluslararası sistem üzerindeki etkileri ve yeni küresel güç dengelerinin ortaya çıkışı oluşturmuştur. Köni, NATO'nun Soğuk Savaş sonrasında genişlemesinin Rusya ile Batı arasındaki gerilimi artıran önemli faktörlerden biri olduğunu belirtirken, savaşın Avrupa'nın güvenlik politikalarını, ekonomik yapısını ve savunma harcamalarını doğrudan etkilediğini vurgulamıştır. Ayrıca enerji güvenliği, göç hareketleri ve artan askerî harcamaların Avrupa toplumları üzerinde ciddi maliyetler yarattığını ifade etmiştir. Savaşın yalnızca bölgesel bir kriz olmadığını, uluslararası sistemin yeniden şekillenme sürecinin önemli bir parçası olduğunu savunan Köni, Çin ve Güneydoğu Asya'nın yükselen ekonomik ve teknolojik kapasitesine dikkat çekerek küresel güç merkezinin giderek Asya'ya kaydığını belirtmiştir. Yapay zekâ ve ileri teknolojilerin geleceğin rekabet alanlarını belirleyeceğini ifade eden Köni, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın mevcut uluslararası düzenin kırılganlığını ortaya çıkardığını ve dünya siyasetinde uzun vadeli jeopolitik dönüşümlere zemin hazırladığını vurgulamıştır.

Savaş Kavramı ve Uluslararası Hukuk

Doç. Dr. Gökhan Albayrak | Kırklareli Üniversitesi Öğretim Üyesi

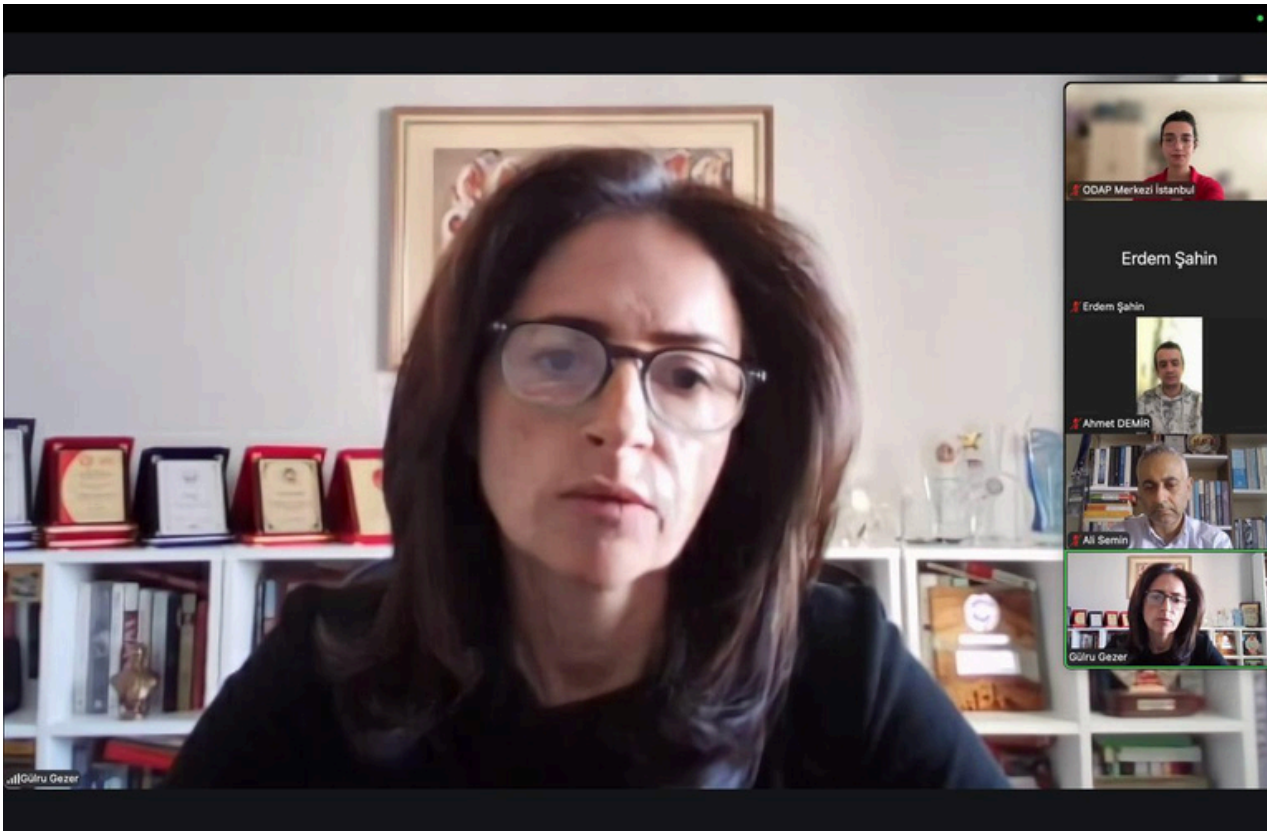
Doç. Dr. Gökhan Albayrak, savaş olgusunu uluslararası hukuk perspektifinden ele alarak savaş ile hukuk arasındaki ilişkinin tarihsel gelişimini ve günümüzdeki hukuki sınırlarını değerlendirmiştir. Konuşmasının temel eksenini, uluslararası sistemde güç kullanımının hangi koşullarda meşru kabul edildiği ve savaşın uluslararası hukuk tarafından nasıl düzenlendiği oluşturmuştur. Albayrak, adil savaş doktrininden Birleşmiş Milletler sistemine uzanan tarihsel süreci açıklayarak, günümüzde kuvvet kullanımının esas olarak yasaklandığını, ancak meşru müdafaa hakkı ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi yetkilendirmesi gibi istisnaların bulunduğunu vurgulamıştır. Ayrıca savaş öncesi hukuk (jus ad bellum), savaş hukuku (jus in bello) ve savaş sonrası adalet (jus post bellum) arasındaki ayrımları ele almış; savaş suçları, insanlığa karşı suçlar, soykırım ve saldırganlık suçu gibi kavramların uluslararası ceza hukuku içerisindeki yerini değerlendirmiştir. Rusya-Ukrayna Savaşı ve Gazze gibi güncel örnekler üzerinden uluslararası hukukun uygulanabilirliğini tartışan Albayrak, büyük güçlerin uluslararası hukuk üzerindeki etkisini kabul etmekle birlikte, mevcut sistemin küresel düzeyde düzeni korumak ve ihlalleri sınırlandırmak açısından vazgeçilmez bir hukuki çerçeve sunduğunu ifade etmiştir.

Suriye ve Irak'ta Devlet Dışı Silahlı Örgütlerin Entegrasyonu

Dr. Ali Semin | ODAP Merkezi Kurucu Direktörü

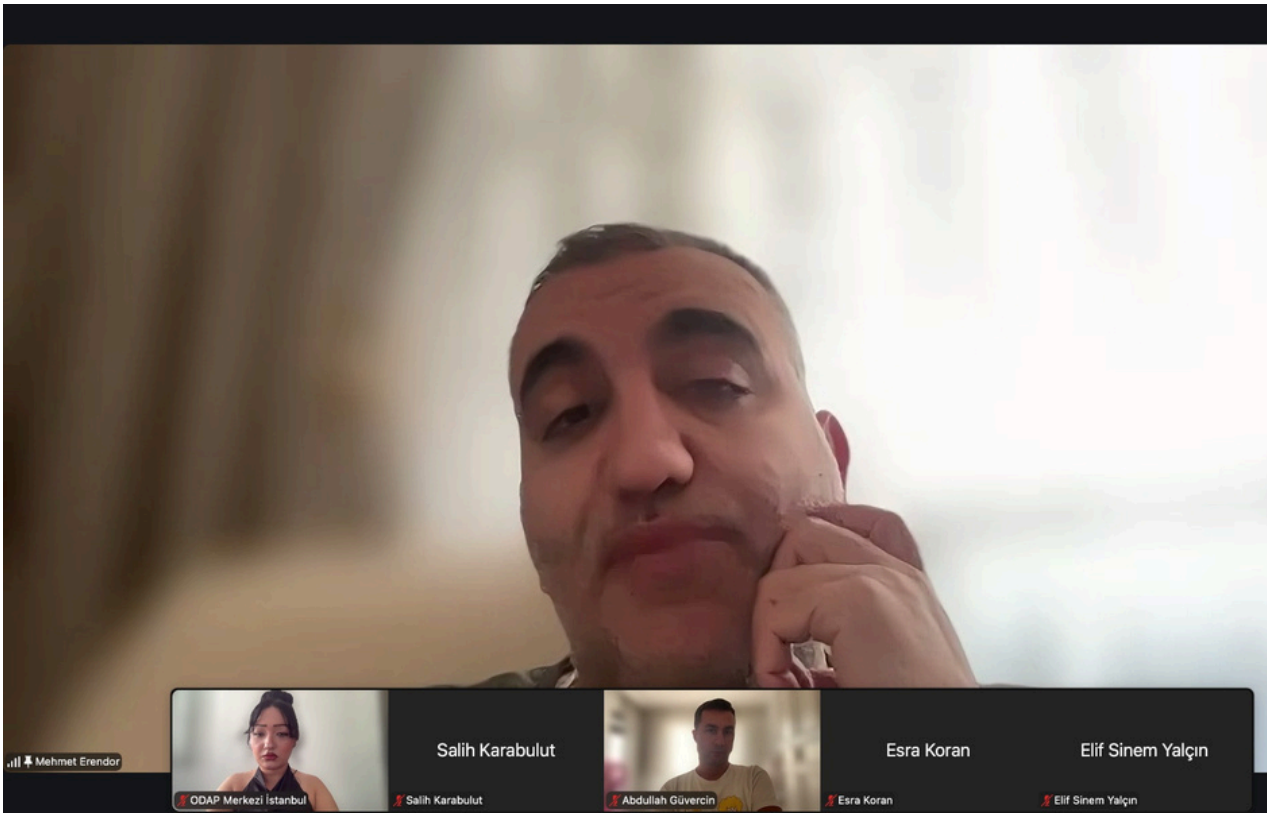
Dr. Ali Semin tarafından gerçekleştirilen eğitimde, Ortadoğu'da devlet dışı silahlı örgütlerin devlet yapılarıyla ilişkisi Irak ve Suriye örnekleri üzerinden ele alınarak bu grupların devlet kurumlarına entegrasyonunun yarattığı fırsatlar ve sorunlar değerlendirilmiştir. Eğitimin temel eksenini, devlet otoritesi ile silahlı örgütler arasındaki güç paylaşımının ulus-devlet yapısı üzerindeki etkileri oluşturmuştur. Semin, Hizbullah ve Haşd el Şaabi gibi terör örgütlerinin devlet sistemine entegre edilmeye çalışılmasına rağmen önemli ölçüde özerkliklerini koruduklarını, bunun da devlet otoritesini güçlendirmek yerine zaman zaman zayıflatabildiğini ifade etmiştir. Başarılı bir entegrasyonun yalnızca bu grupların resmî kurumlara dâhil edilmesiyle değil, devletin güvenlik, siyaset ve silah kullanımı üzerinde tam denetim kurabilmesiyle mümkün olduğunu vurgulamıştır. Ayrıca Ortadoğu'daki ulus-devlet inşa süreçlerinde etnik, mezhepsel ve toplumsal dinamiklerin belirleyici rol oynadığına dikkat çeken Semin, terör örgütleri ve diğer devlet dışı silahlı yapıların varlığını sürdürmesinin devlet kapasitesini sınırladığını belirtmiş; gerçek anlamda güçlü bir devlet yapısının ancak bu paralel güç odaklarının ortadan kaldırılması ve devlet otoritesinin tek meşru güç hâline gelmesiyle sağlanabileceğini savunmuştur.

Orta Doğu'nun Yeni Güvenlik Denklemi: Mekke Savunma İttifakı Örneği

Dr. Ufuk Necat Taşçı | Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Öğretim Üyesi

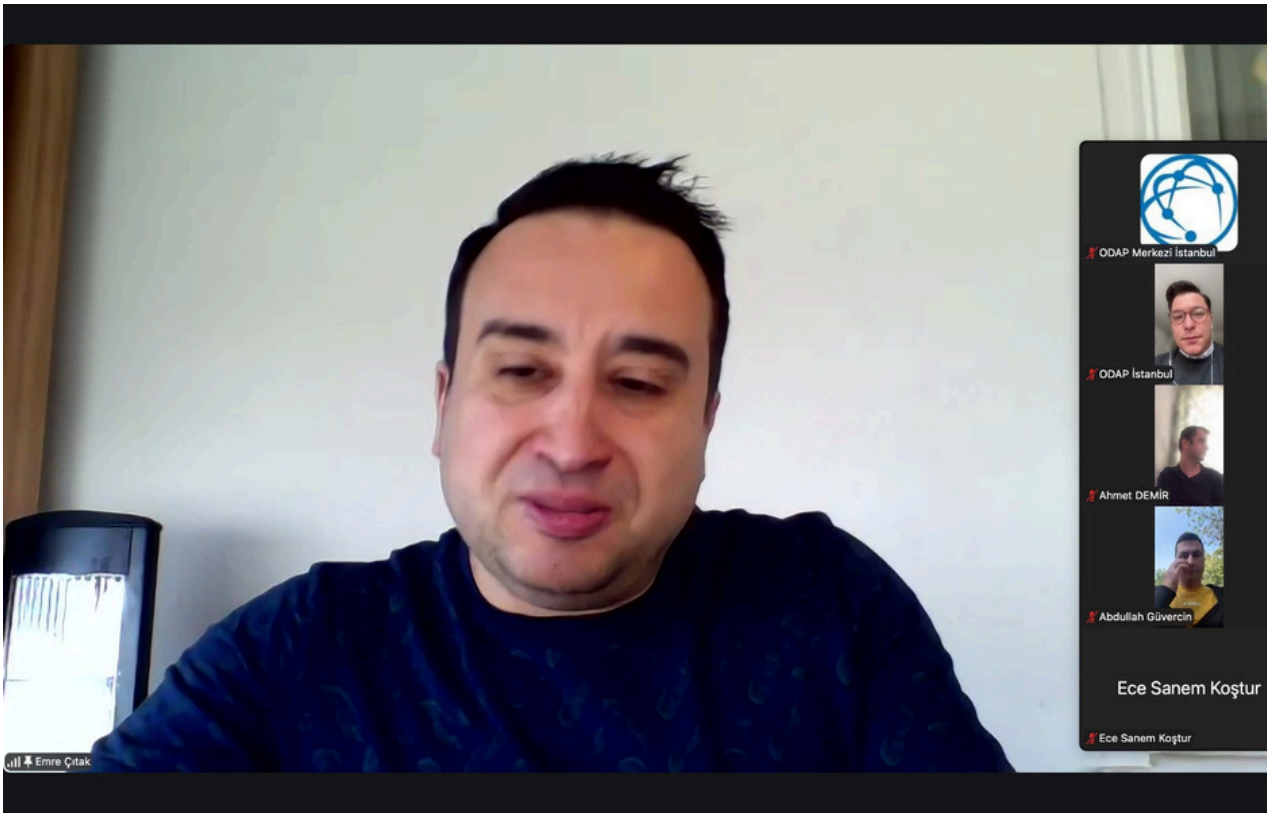
(E.) Başkonsolos Gülru Gezer tarafından gerçekleştirilen eğitimde, Hindistan-Pakistan ilişkileri nükleer savaş potansiyeli ve bölgesel güvenlik dengeleri çerçevesinde ele alınmıştır. Gezer, iki ülke arasındaki rekabetin tarihsel arka planını 1947'deki bölünme ve Keşmir sorunu üzerinden açıklarken, karşılıklı terörizm suçlamaları, su kaynakları üzerindeki anlaşmazlıklar ve Çin faktörünün gerilimi besleyen önemli unsurlar olduğunu vurgulamıştır. Hindistan ve Pakistan'ın nükleer silahlanma süreçleri ile savunma doktrinlerindeki farklılıklara dikkat çeken Gezer, iki nükleer güç arasındaki krizlerin yalnızca Güney Asya açısından değil, uluslararası güvenlik bakımından da ciddi riskler taşıdığını ifade etmiştir. Geçmişte yaşanan askerî krizler üzerinden nükleer caydırıcılığın savaşı önleyici bir işlev üstlenebilmesine rağmen çatışma ihtimalini tamamen ortadan kaldırmadığını belirtmiştir. Eğitimde ayrıca nükleer eşiğe yaklaşan krizlerin kontrol altında tutulmasında diplomasi ve uluslararası aktörlerin müdahalelerinin önemine dikkat çekilerek, Hindistan-Pakistan rekabetinin küresel güvenlik açısından yakından takip edilmesi gereken kırılgan bir denge oluşturduğu ortaya konulmuştur.

Orta Doğu'nun Yeni Güvenlik Denklemi: Mekke Savunma İttifakı Örneği

Prof. Dr. Mehmet Emin Erendor
Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Mehmet Emin Erendor tarafından gerçekleştirilen eğitimde, siber savaş kavramı, devletlerin dijital alandaki rekabeti ve teknolojik dönüşümün uluslararası güvenlik üzerindeki etkileri ele alınmıştır. Eğitimin temel eksenini, siber alanın günümüz uluslararası mücadelelerinde giderek daha önemli bir konuma yükselmesi ve devletlerin bu alandaki kapasite geliştirme çabaları oluşturmuştur. Erendor, siber savaşın kapsamını ve geleneksel savaşlardan farklı yönlerini açıklarken, özellikle Kuzey Kore'nin siber kapasitesi ve bu alanda geliştirdiği yetenekler üzerinde durmuştur. Bununla birlikte siber savaşın tek başına konvansiyonel savaşların yerini alamayacağını, ancak modern çatışmaların ayrılmaz bir unsuru hâline geldiğini vurgulamıştır. Teknoloji savaşları ile siber güvenlik arasındaki yakın ilişkiye dikkat çeken Erendor, teknolojik gelişmişliğin devletlere ekonomik, siyasi ve stratejik avantajlar sağladığını ifade etmiştir. Ayrıca Türkiye'nin siber güvenlik alanındaki kapasitesine ve yürüttüğü çalışmalara değinerek, savunma ve güvenlik politikalarının geleceğinde teknolojik dönüşüm, dijital altyapıların korunması ve siber güvenlik yeteneklerinin geliştirilmesinin kritik bir öneme sahip olduğunu belirtmiştir.

Savaşın Sessiz Mimarı: İstihbarat

Doç. Dr. Emre Çıtak | Hitit Üniversitesi Öğretim Üyesi

Doç. Dr. Emre Çıtak tarafından gerçekleştirilen eğitimde, savaş ile istihbarat arasındaki ilişki, istihbaratın modern güvenlik ortamındaki değişen rolü ve karar alma süreçleri üzerindeki etkisi üzerinden ele alınmıştır. Eğitimin temel eksenini, başarılı bir istihbarat faaliyetinin tek bir yönteme dayanamayacağı, beşerî istihbarat, teknik istihbarat ve açık kaynak istihbaratının bütünleşik biçimde kullanılması gerektiği düşüncesi oluşturmuştur. Çıtak, teknolojik imkânların gelişmesine rağmen insan unsurunun önemini koruduğunu, özellikle terör örgütleri gibi kapalı yapılara ilişkin bilgi edinmede beşerî istihbaratın vazgeçilmez olduğunu vurgulamıştır. Türkiye, İran ve İsrail gibi bölgesel aktörlerin beşerî istihbarat kapasitelerine dikkat çeken Çıtak, istihbarat teknolojilerinde yerli ve millî kapasitenin geliştirilmesinin de stratejik önem taşıdığını belirtmiştir. İstihbaratta başarının çoğu zaman görünmez kaldığını, buna karşılık tek bir zafiyetin kurumların başarısız olarak değerlendirilmesine yol açabildiğini ifade etmiş; asıl önemli olanın yaşanan başarısızlıklardan ders çıkarılarak yeni mekanizmalar geliştirilmesi olduğunu savunmuştur. Ayrıca istihbarat örgütlerinin sahip olduğu geniş beşerî, teknolojik ve mali kapasitenin hukuk ve denetim mekanizmalarıyla sınırlandırılması gerektiğini vurgulayarak, istihbarat faaliyetlerinin devlet politikası ve hukuk düzeni içerisinde yürütülmesinin önemine dikkat çekmiştir.

Savunma Sanayi Gelişmeleri ve Savaşın Dizaynı

Prof. Dr. Fahri Erenel | (E) Tuğgeneral-İstinye Üniversitesi Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Fahri Erenel tarafından gerçekleştirilen eğitimde, savunma sanayisindeki teknolojik gelişmelerin savaşın karakterini nasıl dönüştürdüğü ve geleceğin savaş ortamını nasıl şekillendirdiği ele alınmıştır. Eğitimin temel eksenini, geleneksel insan merkezli savaş anlayışından otonom sistemler, yapay zekâ ve ağ merkezli harp konseptlerine geçiş süreci oluşturmuştur. Erenel, özellikle Rusya-Ukrayna Savaşı üzerinden insansız hava araçları, kara robotları ve yapay zekâ destekli sistemlerin modern muharebe alanındaki etkisini değerlendirerek savaşların giderek daha düşük insan kaybıyla ve uzaktan yürütülen operasyonlara dönüştüğünü vurgulamıştır. Bununla birlikte teknolojik üstünlüğün tek başına zaferi garanti etmediğini, insan unsuru, askerî doktrin, stratejik akıl ve piyade gücünün önemini koruduğunu ifade etmiştir. Ayrıca bilişsel savaş, siber güvenlik, dağıtılmış üretim sistemleri, kuantum teknolojileri ve otonom silah sistemleri gibi yeni nesil güvenlik alanlarına dikkat çeken Erenel, Türkiye'nin savunma sanayisinde geliştirdiği yerli ve millî sistemlerin önemini vurgulamış; geleceğin savaşlarında başarı için teknoloji, insan zekâsı ve stratejik planlamanın birlikte kullanılması gerektiğini belirtmiştir.

Savaşların Gölgesinde Türk Dünyası'nın Geleceği

ODAP Merkezi Özel Oturumu ve Kapanış

Dr. Ali Semin | Prof. Dr. Aygün Attar | Prof. Dr. Oğuzhan Bilgin

ODAP Akademi 6. Güvenlik Okulu kapsamında gerçekleştirilen "Savaşların Gölgesinde Türk Dünyasının Geleceği" başlıklı özel oturum, Dr. Ali Semin'in moderatörlüğünde Prof. Dr. Aygün Attar ve Prof. Dr. Oğuzhan Bilgin'in katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Oturumda, günümüzde yaşanan küresel çatışmaların ve değişen uluslararası güç dengelerinin Türk dünyası üzerindeki etkileri ele alınmış; Türk devletlerinin bölgesel ve küresel sistemdeki konumları değerlendirilmiştir. Konuşmacılar, Türk dünyasının sahip olduğu jeopolitik potansiyelin etkin bir stratejik güce dönüştürülmesinde devletler arası dayanışmanın, kurumsal iş birliğinin ve ortak hareket kapasitesinin önemine dikkat çekmiştir. Bu çerçevede Türkiye-Azerbaycan ilişkileri, Türk Devletleri Teşkilatı'nın rolü, enerji kaynakları ve ulaşım ağları, özellikle Orta Koridor'un stratejik önemi üzerinde durulmuştur. Ayrıca Rusya, Çin ve İran gibi bölgesel aktörlerin Türk dünyası üzerindeki etkileri ve Türkiye'nin değişen uluslararası sistemde üstlendiği rol değerlendirilmiştir. Ekonomik karşılıklı bağımlılık, kültürel bütünleşme ve ortak tarih bilincinin iş birliğini güçlendiren unsurlar olduğu vurgulanmıştır. Soru-cevap bölümünde ise Türk dünyasının geleceğine ilişkin stratejik öncelikler ve entelektüel iş birliğinin gerekliliği tartışılmıştır. Oturum, katılımcıların sorularının yanıtlanması ve Dr. Ali Semin'in teşekkür konuşmasıyla akademinin kapanış etkinliği olarak tamamlanmıştır.

Sonuç

6. ODAP Akademi Güvenlik Okulu, “Uluslararası Mücadelede Günceli Okumak: Savaşın Geri Dönüşü” teması çerçevesinde, güvenlik çalışmaları ve uluslararası ilişkilere ilgi duyan katılımcıları alanında uzman isimlerle bir araya getirmiştir. 21-25 Ekim 2026 tarihlerinde beş gün boyunca gerçekleştirilen program; açılış konuşması ve ODAP Merkezi Özel Oturumu dâhil olmak üzere toplam 14 oturumdan oluşmuş ve 14 konuşmacının katkılarıyla tamamlanmıştır.

Program boyunca savaş olgusu tarihsel, hukuki, siyasi, ekonomik, toplumsal ve teknolojik boyutlarıyla ele alınmıştır. Savaşın geçirdiği dönüşümün yanı sıra Rusya-Ukrayna Savaşı, İran-İsrail-ABD gerilimi ve Çin-ABD rekabeti gibi güncel gelişmeler üzerinden uluslararası sistemde değişen güç dengeleri değerlendirilmiştir. Göç ve güvenlik ilişkisi, devlet dışı silahlı örgütler, uluslararası hukuk, dezenformasyon ve medya, siber savaş, savunma sanayisindeki teknolojik dönüşüm ve Türk dünyasının geleceği gibi farklı konuların ele alınması, savaş ve güvenlik olgularının çok boyutlu niteliğinin ortaya konulmasına katkı sağlamıştır.

Eğitimler, savaşın uluslararası siyasette yeniden merkezi bir tartışma alanına dönüşürken aynı zamanda biçim ve araç bakımından önemli bir değişim geçirdiğini göstermiştir. Siber alan, yapay zekâ, insansız sistemler, bilgi ve algı yönetimi ile teknolojik rekabetin önem kazanması, güvenlik çalışmalarının geleneksel askerî çerçevenin ötesinde değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Bununla birlikte oturumlarda, değişen küresel güç dengeleri içerisinde Türkiye’nin konumu, bölgesel gelişmeler ve uluslararası sistemin geleceğine ilişkin farklı perspektifler de tartışılmıştır.

ODAP Merkezi olarak, beş günlük program boyunca bilgi ve tecrübelerini katılımcılarla paylaşan değerli eğitmenlerimize ve eğitim sürecine ilgi ve katkılarıyla eşlik eden tüm katılımcılarımıza teşekkür ederiz. 6. ODAP Akademi Güvenlik Okulu’nun, katılımcıların güncel güvenlik meselelerini akademik ve eleştirel bir perspektifle değerlendirmelerine katkı sağlamasını; yeni araştırmalara, akademik tartışmalara ve gelecekte geliştirilecek iş birliklerine zemin oluşturmasını temenni ediyoruz.

ODAP
Dünyayı Okumak İçin...

ODAP Merkezi Hakkında

Orta Doğu, Avrasya ve Asya-Pasifik Araştırmaları Merkezi (ODAP), 2021 yılında kurulmuş; siyasi, ekonomik, toplumsal ve kültürel alanlarda çalışmalar yürüten bir düşünce kuruluşudur. Tarafsızlık ve şeffaflık ilkeleri doğrultusunda faaliyet gösteren Merkez, bölgesel ve küresel gelişmeleri disiplinlerarası bir yaklaşımla incelemeyi; farklı uzmanlık alanlarından üretilen bilgi ve deneyimi bilimsel çalışmalarla bir araya getirmeyi esas almaktadır.

Merkez, dünyada ve Türkiye'de yaşanan siyasi, askerî, ekonomik, teknolojik ve sosyo-kültürel gelişmeleri takip ederek bu gelişmelerin çok boyutlu biçimde analiz edilmesine yönelik çalışmalar yürütmektedir. Bunun yanı sıra Türkiye'nin diğer ülkelerle ilişkilerini ve farklı coğrafyalardaki gelişmeleri ele alan araştırmalar yoluyla özgün değerlendirmeler ve politika önerileri geliştirmeye katkı sunmayı hedeflemektedir.

Misyonumuz

ODAP Merkezi'nin misyonu, farklı disiplinlerden araştırmacılar arasındaki iletişim ve iş birliğini güçlendirerek disiplinlerarası etkileşimi geliştirmek ve çalışma alanlarında ulusal ve uluslararası literatüre katkı sağlamaktır. Küresel ve bölgesel meselelerin geniş bir perspektifle incelenmesi, mevcut sorunlara yönelik çözüm odaklı yaklaşımların geliştirilmesi ve karar alma süreçlerine rasyonel politika önerileri sunulması bu misyonun temel unsurlarını oluşturmaktadır.

Vizyonumuz

ODAP Merkezi, düşünce kuruluşlarının araştırma, analiz ve politika üretme işlevlerini güçlendirerek Türkiye'de "think tank" kültürünün gelişmesine katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Bu doğrultuda Türkiye'nin jeopolitik konumunu dikkate alan, değişen küresel güç dengelerini ve güvenlik anlayışını takip eden, bölgesel ve uluslararası gelişmeleri çok boyutlu biçimde değerlendiren bir düşünce ve araştırma anlayışının geliştirilmesini önemsemektedir.

ODAP
Dünyayı Okumak İçin...

ODAP

Dünyayı Okumak İçin...

www.odap.org

ODAPistanbul

odapistanbul

odapenglish